Година VII

Варна, 9 Августъ 1915 год.

Брой 652

ИЗЛИЗА
Вторникъ, Петъкъ
Срѣда и Недѣля.

Абонаментъ за България:
За година . . 16 лв.
„ 6 м-ца . . 8 лв.
„ 3 м-ца . . 5 лв.

За странство:
За година . . 30 лв.
„ 6 м-ца . . 15 лв.
винаги прѣдплата.

Единъ брой 10 стот.

ТЪРГОВСКИ ФАРЪ
LE PHARE DU COMMERCE.

Органъ за информация, политическа и стопанска икономия, търговия, земледѣлие и индустрия.

Телефонъ въ Варна № 223.

Уредникъ: П. ДРАГУЛЕВЪ.

За обявления:
гармонденъ редъ на I-ва стр. 1 лв., на II-ра и III стр. по 70 ст. на IV-та стр. 20 стотинки.
... вече обнародвания ... особенно споразумение.

Съобщения, ръкописи и суми се изпращатъ до Уредника: П. Драгулевъ.

Единъ брой 10 стот.

Варн. Градска Библиотека Тукъ

Варна Модерна Сапунена Фабрика
Ж. Посторино & Co.
— БУРГАРЪ —

Българско Търговско Акционерно Дружество
Русе, София, Пловдивъ и Варна.
Голѣмъ складъ на:
всички земледѣлчески машини. Индустриални машини. Минерални и цилиндрови масла. Лимонадени и пивоквасни шишета. Готварски печки и за отопление. Помпи и тръби и пр.
Обширенъ каталогъ изпращаме при поискване.

„НАФТА“
БЪЛГАРСКО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО
Капиталъ 1,000,000 лв.
Централа въ СОФИЯ.
Клонове въ всички градове на Царството.
Постоянни складове въ всички клонове отъ ГАЗЪ въ каси и варели, БЕНЗИНЪ за освѣтление, автомобили, мотори, индустриални и техномически цѣли, МИНЕРАЛНИ и ЦИЛИНДРОВИ МАСЛА, ГАЗОЙЛЪ (НАФТЪ) за Дизелмотори, ПЯКУРА за гориво въ парни котли, КАТРАНЪ, ПАРАФИНЪ, АСФАЛТЪ и всички други нефтени продукти.
Цѣни и условия най-износни.
Фабрична Марка.
ГАЗЪ отъ най-добро качество
Употрѣбявайте само тази марка.

ВАЖНО
за г. г. земледѣлцитѣ и индустриалцитѣ
Солидни качества английски каиши за машини — далата и кожени — разни величини; сѫщо въ голѣми количества каиши за американски вършачки се намиратъ въ склада на
ТЕНЕВЪ & КУРТЕВЪ
СТАРА-ЗАГОРА.
Цѣни се опредѣлятъ при поискване.

ТЕКСТИЛНА ФАБРИКА НА
Г. Стефановъ и Синове
ВЪ СЛИВЕНЪ.
Произвежда разни сукна, шаеци и модерни платове — шрайгарни и кангарни, рипсове, трика и др. четворни десени за мѣстния пазаръ.

БАНКЕРСКА КЪЩА
Командитно Д-во Георги Цѣнковъ & С-ie
ЛОМЪ.
ИЗВЪРШВА ВСИЧКИ БАНКОВИ ОПЕРАЦИИ:
Приема суми съ срокъ и безъ срокъ срѣщу срочни свидѣтелства, спестовни книжки и въ текущи смѣтки и плаща:
На безсрочнитѣ влогове 5%
На срочнитѣ влогове съ срокъ до 1 год. 6%
На „ „ съ срокъ до 3 год. 6½%
На „ „ съ срокъ до 5 год. 7%.
За по-голѣми суми и срокове по споразумение.
ВНОСКИТѢ и ТЕГЛЕНИЯТА ставатъ безъ никакви ФОРМАЛНОСТИ.
Сконтира търговски и нетърговски полици, отпуща заеми и открива специални текущи смѣтки, срѣщу гаранция, цѣнни книжа, стоки и лични поръчителства.
Извършва всички видове комисионни операции и събира полици, облигации и пр. за чужда смѣтка.
Купува и продава за чужда и своя смѣтка всички видове цѣнни книжа, акции, облигации и пр., както и инкасира купонитѣ имъ.
Условия най-либерални.
Банката ни има и житарски отдѣлъ, който се занимава съ покупка и продажба на зърнени храни.

ПОСТОЯНЕНЪ ГОЛѢМЪ СКЛАДЪ
отъ всѣкакъвъ видъ първокачествени американски и ромънски
Минерални Масла и Грес (Вазелина)
въ варели и тенеки на много износни цѣни и акуратна доставка само при:
И. М. ШЕРЛИЕВЪ и С-ие София,
ул. Раковски № 85
Телефонъ № 1311. Телеграфический адресъ: „Шерлиевъ“
Оферти и мостри при първо поискване.

ВЪЛНЕНО-ТЕКСТИЛНАТА ФАБРИКА
„СВ. ГЕОРГИ“
ВЪ ТРЪВНА
Съобщава, че въ новоотворения си софийски складъ, улица „Търговска“ № 28, ще продава на едро и дребно своитѣ произведения:
Модни фини платове, за мъжки костюми, платове за дамски костюми, шаяци и сукна за формени облекла, платове за ученически форми и голѣмъ изборъ на ... изработени отъ мѣстна вълна, по цѣни по-евтини отъ всѣка конкуренция.
Фабриката собственость на Бълг. Търг. Банка е въ положение да продава всѣкога по-ефтино.

НОВА ИНДУСТРИЯ
Единствени фабрики въ царство България, въ които се изработватъ изключително фини деликатесни сладкарски артикули и консерви; бонбони шоколади, французки дражета, английски кекъ, бисквити (фурсекъ), фруктови сиропи, сладка, мармалади, локуми и консерви отъ всички видове зеленчуци.
Фабриките: Ив. Мариновъ & С-ие — Варна.

Андрѣй Момеринъ
ФАБРИКА
за кожи и кожени издѣлия
Специалитетъ
ДАМСКИ ЧАНТИ.
Габрово.

Печатница „Зора“, Варна.

Новото търговско брожение.

Въ навечерието на закриването си Комитета за обществената прѣдвидливость пожела да завърши или да закрѫгли и ознаменова своята дѣйность съ една по широка стѫпка въ областьта на загрижването си за общественото добруване — да изпълни дългътъ си, сирѣчь, противъ скѫпотата на оняя отъ прѣдметитѣ, които, по неговото схващане, сѫ отъ първа необходимость и фиксирането на цѣнитѣ имъ ще внесе извѣстно облѣгчение въ живота на гражданитѣ.

Тая стѫпка бѣ: фиксирането цѣнитѣ — за послѣденъ пѫть — на хлѣба отъ двѣтѣ качества (черния и бѣлия) и за пръвъ и послѣденъ пѫть на: захарьта, газьта, спирта за горене, сапуна (I, II и III-то качества), сольта (морска и камена), ориза (чуждостраненъ и мѣстенъ), дървеното масло (зехтинъ), памучната прежда (бѣлена и небѣлена и пр.). За други прѣдмети отъ първа необходимость Комитета не пожела или не успѣ да направи нѣщо по фиксирането и урегулирването на цѣнитѣ. Та нему, въ голѣмитѣ замисли на които се натъкна по уреждането „*типа*“ на хлѣба и по разрѣшаването „*голѣмитѣ*“ и твърдѣ „*деликатни*“ въпроси за „*износа*“ на зърненитѣ храни, кашкавалъ, бобъ, свинска масъ и други прѣдмети, сѫщо и въпроситѣ по „*монопола*“ на търговията съ зърненитѣ храни, не му се удаде материалната възможность и нужното врѣме да се занимава и съ фиксирането и урегулирването на цѣнитѣ по другитѣ прѣдмети. Тая е и видимата фактическа причина, че едва на крайчеца на своето сѫществуване и властвуване той можа да се занимае съ прѣдметитѣ — и то само съ тѣхъ! — които по-горѣ споменахме.

Съгласно послѣдната воля на демисионирания Комитетъ за прѣдвидливостьти, другитѣ прѣдмети, слѣдователно, останали безъ всѣка нормировка въ цѣнитѣ, ще се продаватъ, по произвола на търговцитѣ, по каквито цѣни намѣрятъ за добрѣ и за себе си полезно тѣ да ги продаватъ, а фиксиранитѣ, подъ страхъ на глобяване на търговцитѣ съ по 1000 лева, ще се продаватъ по слѣднитѣ оповѣстени цѣни:

I) хлѣбъ черенъ 30 ст. кгр., бѣлъ — 37 ст.; II) захарь на дребно до 1·30 лв. кгр; III) газь 50 ст. литръ; IV) спиртъ за горене 1 лв. литръ; V) сапунъ I-во кач. 1·70 лв. кгр., 2-ро кач. — 1·35 лв., 3-то кач. 0·80 лв. кгр.; VI) морска соль до 20 ст. кгр., камена — 17½ ст. кгр.; VII) оризъ чуждостраненъ 80 ст. кгр., мѣстенъ (български) 90 ст. кгр.; VIII) дървено масло до 2·70 лв. кгр.; IX) памучна прежда отъ 17—20 лв. пакета. Въ преждитѣ се правятъ диференции: италианската прежда ще се продава съ по 20 стотинки на пакетъ по-евтино, а небѣленитѣ прежди — съ по 1·50 лв. по-евтино. Тия сѫ различия и подробности, които се добрѣ разбиратъ и знаятъ отъ всѣки търгуващъ съ прежди, защото италианскитѣ прежди сѫ по-долнокачествени, така, както и небѣленитѣ се цѣнятъ по-долу отъ бѣленитѣ, та Комитета не е счелъ за неъбходимо да ги обясни. Но за несъ и за всѣки, който знае и постоянно слѣди перипетиитѣ на търговията и е свидѣтель на страшната търговска главоломность въ днешнитѣ врѣмена, е непонятно отъ дѣ на кждѣ Комитета се спрѣ тъкмо на горнитѣ цѣни, а не на по-малки или по-голѣми; коя, собствено, му е било базата за да фиксира тъкмо тия цѣни, които, както вече видѣхме, прѣдизвикватъ буря въ търговскитѣ срѣди, защото въ тия срѣди възприетитѣ и установени цѣни се смѣтатъ за крайно несправедливи и досущъ съсипателни за тѣхъ.

Ние сме далечъ отъ желанието да повѣрваме и възприемемъ точностьта на версиитѣ (ние даже ги смѣтаме за инсинуации), че Комитета въ послѣдния часъ на своето всесилие е искалъ да удари прѣзъ носа търговцитѣ, като ги пъхне въ тая безизходность, на която се натъкнаха чрѣзъ поставането за всичкитѣ почти горни артикули по-долни продажни цѣни отъ костуемитѣ въ покупката имъ отъ ангросиститѣ или отъ фабрикитѣ, защото се опираха (търговцитѣ) на всѣка инициатива, на всѣка ... ка да турятъ въ ... и се бориха ... рѣшение, ... редбата ... няваше ... казваме ... че въ ... хора ...

успорима компетентность да третиратъ, освѣтляватъ и осѫждатъ цѣновния въпросъ по изброенитѣ артикули, отъ наивность или защото е билъ подведенъ, „харзуналъ“ — както се изрази единъ търговецъ — тия цѣни, за да се каже, че е направилъ поне на края нѣщо и да не му се натяква, че е изгубилъ всичкото си врѣме въ тѫпчене на едно мѣсто: да разяснява съставнитѣ храни за „типа“ на хлѣба и „типа“ на хлѣба отъ „съставнитѣ храни“, което го накара само съ „хлѣба“ да изгуби всичкото си врѣме и ознаменова цѣлата си дѣйность, цѣлия оня цикълъ отъ съобщения.

Но ако критерия на рѣшението по опрѣдѣлянето на цѣнитѣ въобще не може да се търси въ нѣкакво злопаметство къмъ търговцитѣ или въ наивното подвеждане въобще на Комитета, той смѣло може да се търси въ неговата крайна невѣщина, въ пълното му неведение по работитѣ на колониалната и манифактурна търговия и — главно, въ това, че не си е задалъ труда да потърси причинитѣ за поскѫпването отъ кѫдѣ сѫ; да разбере, собствено, отъ какво произхождатъ тия бързи и рѣзки повишения въ цѣнитѣ на стокитѣ: дали тѣ сѫ плодъ на недобросъвѣстна експлоататорска спекулация или сѫ неумолимо наложими и по никакъвъ начинъ неотстраними по причина на събитията и по причина на прѣживѣванитѣ обстоятелства, които неотразимо едно подиръ друго се нижатъ, за да упражняватъ тежакъ натискъ на живота, сѫщеврѣмено и неимовѣрно влияние върху търговията, най-много надъ цѣнитѣ.

Естествено, щомъ Комитета не си е задалъ труда да заучи основно причинитѣ на поскѫпването на стокитѣ, той неминуемо трѣбваше да изпадне въ направената — поправима, впрочемъ — грѣшка, която прѣдизвика вълнението и стачката на търговцитѣ въ Плѣвенъ, това на търговцитѣ въ София, а може би ще докара и до общо вълнение и борба, ако не и съпротивление отъ страна на търговцитѣ на цѣлата страна, ако не се сюспендира комитетското рѣшение и не се спрѣ прилагането на установения отъ него цѣноразнисъ на споменатитѣ по горѣ стоки. Защото — нека говоримъ конкретно — какъ е възможно на единъ търговецъ, напримѣръ, въ Айтосъ да продава захарь до 1·30 лв. кгр., когато нему костува покупната ѝ стойность: ситна — 1·35 лв., келле — 1·45 лв., кубици, италианска — 1·70 лв., българска, куски — 1·90 лв.? Какъ е възможно на единъ търговецъ, напримѣръ, отъ Карнобатъ да продава газь по 5 ст. литръ или по 18 до 19 лв. каса, когато костуемата стойность отъ търговската покупка варира между 24 до 26 лева на каса и при това, когато газь липсва, газь нѣма? Какъ е възможно на търговеца, напримѣръ, въ Ямболъ да продава сапунъ I-о кач. 1·70 лв., когато прѣди таксирането отъ комитета той самъ го е купилъ по 1·65 лв. кгр., или II-ро кач. 1·35 лв., а III-то кач. 80 ст. кгр., когато едина костува тъкмо 1·35 лв., а втория 1·04½ лв. на търговеца, като не се смѣта въ тия стойности и фирата, която сапуна дава слѣдъ всѣко прѣнасяне или внасяне отъ едно мѣсто въ друго? Какъ е възможно, въобще за който търговецъ и да било да продава соль — морска по 20 ст. кгр., когато сольта ангро на всѣкждѣ, дори и въ Анхиало и въ Бургасъ, една торба (100 кгр.) се продава 22 лева, или — камена по 17 ст. кгр., когато ангросиста съ голѣма загуба ще я продаде, ако я продава по-долу отъ 17·50 лв. 100 кгр.? Комитета не е знаялъ, че 100 кгр. соль, купена въ Бургасъ по 17·50 лв. има и за прѣвозъ, напримѣръ, до Айтосъ още 2 лева и костуемата цѣна на сольта става 19·50 лв. Какъ тогава ще я продава по 17 лв. и то по килограмъ и по ½ килограмъ? Възможно ли е да се иска отъ търговцитѣ, безразлично отъ кждѣ и въ кое мѣсто, да продаватъ чуждостраненъ оризъ по 80 ст. и мѣстенъ по 90 ст. кгр., ког... отъ като е започналъ да фун... комитета цѣнитѣ на еди... оризъ пови...

мѣстото на производството му съ разноскитѣ тукъ доставено, а по-горнитѣ качества вече надминаватъ и 3·50 лв. кгр.? Най послѣ, какъ е възможно преждарина търговецъ да продава прежда минимумъ 17, а максимумъ 20 лв. (зависимо отъ качествата на преждата) едина пакетъ, когато той самъ прѣди още да сѫществува Комитетъ за прѣдвидливость и прѣди, може би, да имаше и мисъль да се въвежда законъ за прѣдвидливость, е доставилъ преждитѣ си по 19—20—21 и повече лв. пакета? Какъ Комитета не е могълъ да изслѣдва и да научи това? Какъ той не е взелъ въ внимание, че стойностьта на паритѣ, плащани за стокитѣ прѣди 5—6 мѣсеца бѣше друга, а днесъ по-друга? Какъ не можа да има прѣдъ видъ, че търговцитѣ, на които и да било стоки, освѣнъ рисковетѣ, иматъ и лихви, нужно е и да спечелятъ? Може ли, наприм., да знае Комитета съ какви рискове е свързано внасянето прѣжди памучни и други отъ странство, особенно отъ Англия и Италия и може ли той да се ржководи само отъ номиналнитѣ борсови цѣни на тия държави, когато иска да търси база за цѣнитѣ опрѣдѣлене у насъ? А не само за прѣждитѣ, но и за всичкитѣ други стоки — бакалски, манифактурии и пр. той не може и не трѣбва да се ржководи отъ номиналнитѣ или отъ официално познатитѣ борсови цѣни, защото рисковетѣ сѫ много, рискове които и на малкитѣ дѣца станаха познати не само у насъ, но и въ цѣлъ свѣтъ. Ако на Комитета не сѫ станали извѣстни — съжаляваме и съжаляваме още повече за туй, че не е ималъ добрата воля да ги научи, ако не въ Рамаданъ и Добричъ, поне въ Русе и Деде-Агачъ. Тѣ сѫ много и разнообразни и търговцитѣ едва ги понасятъ... защото въ нѣкои държави и министритѣ имъ ставатъ сътрудници...

При това положение на търговията крайно неразумно бѣше въ Плѣвенъ и София и крайно зло за страната ще бѫде, ако мѣстнитѣ комитети или съответнитѣ власти, ржководими отъ рѣшението на Комитета за прѣдвидливость, постоянствуватъ да налагатъ цѣнитѣ (които просто обиратъ и съсипватъ състоянието на търговцитѣ), прѣдизвикватъ новъ разгаръ на нова търговска борба. Поради естеството на работата, търговцитѣ не могатъ да отстѫпятъ; ако неблагоразумието на респективнитѣ власти не надделѣе да се спрѣ комитетския цѣновникъ и да се потърси другъ модусъ, вълнението е неминуемо, общата борба е неизбѣгваема и какво ще стане, ние не можемъ да прѣдвидимъ.

Ние идемъ отъ провинцията и отъ настроението въ духоветѣ на търговцитѣ и отъ брожението тамъ заключаваме, че постжпкитѣ на софийскитѣ търговци е едно малко начало раздвижването на борбата, а станалото въ Плѣвенъ една микроскопическа послѣдица отъ вълната, отъ грамадната вълна, която се надига и която нѣще се спрѣ прѣдъ никакви глоби... ако властьта изисквана, или налагаща цѣнитѣ не бжде прѣдвидлива и осторожна.

Магазинажътъ на обмитванитѣ на части стоки.

Често пжти на адросъ на нѣкой експедиторъ или търговецъ пристигатъ голѣми партиди стоки съ една товарителница или единъ фрахтъ, които се записватъ въ магазинната книга подъ една статия. Експедиторътъ или търговецътъ въ послѣдствие издава свой ордеръ на разни лица за обмитване на части отъ тази стока и по този начинъ стоката се обмитва съ нѣколко декларации. При изчисляването на магазинажа митницата има прѣдъ видъ само оныя ордери, които сж приложени къмъ декларацията, т. е. тия отдѣлни ордери, които сж били издадени отъ експедитора или търговеца, но не и първоначалнитѣ товарителници и фрахтове, съ които е пристигнала стоката.

Съгласно чл. 100 ... ницитѣ ... т. ...

БЕНЗИНЪ

ВЪ ВАРЕЛИ И ТЕНЕКИИ 710/715 продава на износна цѣна

Ионко Давидовъ — Варна.

БЪЛГАРСКА КРЕДИТНА БАНКА „ГИРДАПЪ“

Banque Bulgare de Credit „GHIRDAP“,

ОСНОВАНА 1882 ГОД.

КАПИТАЛЪ, напълно внесенъ лева зл. 4,000,000
ЗАПАСЕНЪ ФОНДЪ и резерви „ „ 1,450,000

Централно сѣдалище въ РУСЕ
Клонове: Варна, Добричъ, Силистра.

ИЗВЪРШВА ВСИЧКИ БАНКОВИ ОПЕРАЦИИ

ПРИЕМА ВЛОГОВЕ съ срокъ и безъ срокъ срѣщу спестовни книжки, срочни свидѣтелства и въ текущи смѣтки и плаща:
5% *год. лихва за безсрочни влогове*
6% *год. лихва за влогове съ срокъ* една година и повече

СПЕСТОВНИТѢ КНИЖКИ СЕ ДАВАТЪ БЕЗПЛАТНО и вноскитѣ както и изтеглянето на сумитѣ става *безъ никакви формалности* и безъ никакви разноски.

СКОНТИРА ПОЛИЦИ, ОТПУЩА ЗАЕМИ и ОТКРИВА ТЕКУЩИ СМѢТКИ срѣщу гаранция на цѣнни книжа, стоки и лични поржителства.

СЪБИРА ПОЛИЦИ за чужда смѣтка.

ИЗДАВА ЧЕКОВЕ И ПРАВИ ПРѢВОДИ за по-голѣмитѣ градове въ България и странство.

Купува и продава за чужда с/а всички видове цѣнни книжа

Условия най-либерални.

Телеграфически адресъ: „ГИРДАПЪ“

АЛЕКСАНДРЪ П. ХРИСТОВЪ

КОМИСИОНЕРЪ-ЕКСПЕДИТОРЪ

(отъ фирмата П. Христовъ & С-ие въ Варна)

ВЪ ДЕДЕ-АГАЧЪ.

Комисиона, експедиция, покупка-продажба на стоки.

Телеграфически адресъ: Христовъ.

Народното Осигурително Дружество

„БАЛКАНЪ“

1. ОСИГУРЯВА при най-износни условия по: *животъ, пожаръ, злополука, транспортъ* и *популярни* до 1,500 лв. безъ медицински прѣгледъ,

2. ИЗДАВА ОСИГУРИТЕЛНИ ПОЛИЦИ въ най-кѫсъ срокъ до обявяване мобилизация и слѣдъ нея.

3. НОСИ БЕЗПЛАТНО РИСКА ЗА ВОЙНА и ЕПИДЕМИИ безъ да събира никаква допълнителна премия отъ осигуренитѣ, каквито премии си запазватъ правото съгласно своитѣ устави, да събиратъ отпослѣ кооперативнитѣ дружества.

4. ВЪЗОБНОВЯВА унищожени осигуровки до 6 мѣсеца безъ лѣкарско прѣглеждане и независимо отъ това, какво е здравословното състояние на осигурения прѣзъ това врѣме. Просроченитѣ повече отъ 6 мѣсеца и унищожени осигурявания могатъ да се подновяватъ всѣкога.

5. ПОДДѢРЖА ВЪ СИЛА всѣка осигуровка за цѣлата осигурена сума до срокъ опрѣдѣленъ въ полицата, ако договорителя, слѣдъ като е платилъ премията за пълни три години, не е въ състояние да плаща премиитѣ си, било поради участието му въ война, било по болестъ и пр.

6. УЛЕСНЯВА КЛИЕНТИТѢ СИ СЪ ЗАЕМИ при най-износни условия и въ най-критическитѣ врѣмена на мораториуми, войни и пр.

7. „БАЛКАНЪ“ ПОВЪРНА НА КЛИЕНТИТѢ СИ цѣлия остатъкъ отъ внесенитѣ допълнителни премии за миналитѣ войни и пое безплатно да носи за напрѣдъ риска прѣзъ всички войни за всичкитѣ си осигурени, стига да плащатъ наврѣме редовнитѣ си премии, тъй като за тѣхъ мораториума не се отнася.

8. ДАВА 75% ПЕЧАЛБА НА ОСИГУРЕНИТѢ — най-високиятъ процентъ на печалби, каквато не раздава нито едно отъ дѣйствуващитѣ въ страната дружества.

9. ПРѢДСТАВЛЯВА АБСОЛЮТНА ГАРАНЦИЯ ЗА ПОСРѢЩАНЕ ЗАДЪЛЖЕНИЯТА СИ, ЗАЩОТО:

а) МАТЕМАТИЧЕСКИТѢ МУ РЕЗЕРВИ, които сѫ най-важната кѫрка за стабилностьта на всѣко застрахователно дружество, възлизатъ на 14,000,000 лева при осигуренъ капиталъ 55,000,000 лева. Нека всѣки, който иска да се осигури, да поиска и сравни тѣзи двѣ числа съ резервитѣ и осигурения капиталъ на другитѣ дружества и си направи слѣдъ това изборъ.

б) ЕВТИНИТѢ ПРЕМИИ, разновиднитѣ клонове и доброто ржководене на дружественитѣ работи сѫ най-мощното доказателство за успѣха на дружеството, осигуренитѣ при което съ спокойствие могатъ да разчитатъ, че тѣхнитѣ интереси, когато бѫдатъ засѣгнати отъ злата сѫдба, ще бѫдатъ напълно запазени.

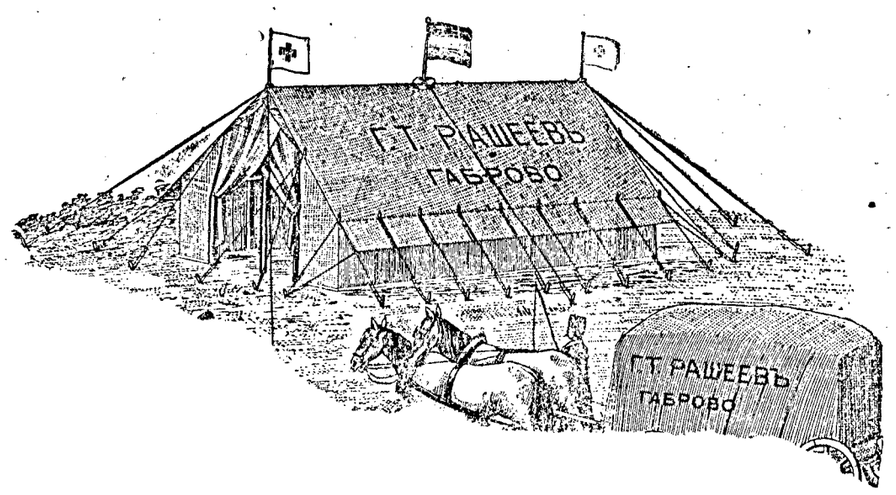

да се има прѣдъ видъ товарителницата или фрахта, съ който е пристигнала стоката, но не и онія фрахтове, които впослѣдствие се издаватъ отъ експедиторитѣ и търговцитѣ и съ които пристигналата съ една товарителница или съ единъ фрахтъ стока се дѣли и обмитва на части.

Като дава разгласа на горното, М-ното на финанситѣ прѣдписва на митничитѣ, щото, когато изчисляватъ магазинажа за стоки, които сѫ сгрупирани и записани въ магазинната книга подъ една статия, а се обмитватъ на части, да изчисляватъ магазинажъ за цѣлото количество, записано въ магазинната книга, а не само за онова количество, което е означено въ отдѣлнитѣ декларации за обмитване на части. Тъй напр., ако за стоката по една статия на магазинната книга сѫ подадени три декларации и стоката се обмитва: по първата декларация на първия день слѣдъ влизане на стоката въ магазинажъ, по втората — на втория и по третата — на третия день, то ще се събере магазинажъ: по първата декларация за единъ день за цѣлото количество, по втората — за два дни за цѣлото количество и по третата — за три дни за цѣлото количество, означено въ магазинната книга.

Една заупокойна рѣчь.

На 25 изтекли юли въ Варненската арменска църква „Св. Саркисъ“ се отслужи панахида за починалия въ Манчестеръ Саркисъ Куюмджиянъ. Прѣдъ многобройнитѣ богомолци отъ всичкитѣ рангове на гражданството и на търговскитѣ и служебни прѣдставители на чело бригадния командиръ, г. полковникъ Киселовъ, нашия редакторъ г. П. Драгулевъ произнесе заупокойна рѣчь за непрѣжалимия търговски великанъ пионеръ и многозаслужилъ на арменската църква и нация покойникъ, на когото началото на търговията започва отъ Варна, прѣнася се въ Русе и отъ тамъ въ Манчестеръ.

Тая рѣчь по свои съображения не обнародвахме въ вѣстника си; но крайно бѣхме замолени да ѝ дадемъ мѣсто поне въ съкратенъ видъ. Това правимъ днесъ, макаръ и малко късно, като просимъ извинение отъ почитаемитѣ роднини на покойния.

Ето съкратената форма отъ рѣчьта на г. Драгулева:

„Опечалени богомолци,

„Днеска е девятницата отъ смъртьта на почиващия въ вѣчнитѣ покои, далечъ отъ своята родина, нашъ приятель и познатъ, благъ човѣкъ и добръ григориянецъ, Саркисъ Куюмджиянъ.

„Нека си спомнимъ за неговата чиста и добродѣтелна душа и да се поклонимъ прѣдъ чистата и непорочна негова память.

„Да се помолимъ за упокоение и вѣчно блаженство на душата му въ вѣчнитѣ безгрѣшни небесни покои.

„Съ кръстно знамение, съ горѣщи молитви и съ чисти сърца да въздадемъ Богу слава и да изпросимъ отъ Бога Творца, отъ Бога Вседържителя, отъ Бога Всеблагаго прошка за неговитѣ земни прѣгрѣшения.

„Богъ да прости!

„Опечалено събрание,

„Земния миръ изгуби въ лицето на скѫпия Саркисъ Куюмджиянъ едно чадо свое съ блага душа, съ кристаленъ характеръ, съ дълбока трѣзвость и съ необикновено християнско смирение.

„Изгуби, прочее, едно чадо Божие, едно истинско чадо на Христа Бога, което не се отдѣли отъ стадото Христово нито за една минута.

„И нито еднъжъ не измѣни на богулюбивитѣ християнски чувства като синъ на добро пастирство, като добръ григориянецъ, като истинско чадо на църквата, основана отъ апостола Тадея (491 г.) и отъ равноапостола, епископа Григория IV (596 г.) въ Ечмиадзинъ и въ Дувинъ, съ свѣтитѣ събори въ моралното негово отечество (Армения).

„Съ слава и великолѣпие за църквата григориянска.

„Съ слава и великолѣпие за потомството на Хаика.

„И винаги съ слава и великолѣпие за религията и сънародностьта си, покойния Саркисъ Куюмджиянъ се раздѣли съ земния миръ — съ родътъ си, съ приятелитѣ и познатитѣ си, съ всичкитѣ свои почитатели, у които остави само мили и благи спомени.

„Честь и слава за него!

„Честь и слава за памятьта му!

„Но, опечалени негови почитатели!

„Саркисъ Куюмджиянъ не бѣше само чадо Христово, чадо на църквата и на своята нация като потомецъ на Хаика.

„Той бѣше и чадо добро на „мира сего“.

„Не, той, съ идеалитѣ и съ мечтитѣ си, съ имота и живота си, съ всичкото свое битие живѣтше — всецѣло принадлежеше и на физическото си отечество.

„Роденъ въ България, той бѣше нейнъ синъ.

„Живѣлъ и растналъ въ нашата страна, той бѣше отъ рѣдко добритѣ членове на нашето българско общество.

„Изпълнявалъ добрѣ съ покорность и почтителность гражданскитѣ си длъжности, той бѣше добръ и примѣренъ български гражданинъ.

„Нѣщо повече:

„Като човѣкъ — като душа човѣкъ — той бѣше отличенъ.

„Като приятель и другаръ той бѣше незамѣнимъ и несравнимъ:

„Благъ и милъ, веселъ и разговорливъ, скроменъ и работливъ, отстѫпчивъ и сговорливъ, щедръ и милостивъ:

„Съчетаваше въ себе си, въ своята добра и много изпитала добра душа, всичкитѣ добри човѣшки и граждански добродѣтели.

„Отзивчивъ къмъ страданията, неволитѣ и лишенията на човѣцитѣ частично; отзивчивъ къмъ обществата и прѣланъ на нацията, въ срѣдата на която бѣ растналъ и живѣлъ; любящъ страната, въ която бѣ дорастналъ до едно високо гражданско състояние и име и до едно съвсѣмъ завидно материално положение, той никога не остана назадъ въ гражданскитѣ задължения, които му тежаха и го обвързваха съ българската нация и съ страната. Всѣкога е билъ така отзивчивъ и къмъ българския народъ и къмъ българското отечество.

„Пръвъ по обществено положение, пръвъ по материално състояние — пръвъ, между пръвитѣ бѣше и при изпълнението на дългътъ си къмъ България, която много обичаше, болкитѣ и страданията на която болезнено трогваха неговата блага и отзивчива душа и отъ сърце той жертвуваше всичко, което му бѣше по силитѣ. Неговата лична благотворителность и материалното му участие съ особна щедрота въ всичкитѣ добри граждански и обществени отъ благотворителенъ и человѣколюбивъ характеръ начинания сѫ всеобщо познати; най-добрѣ сѫ познати, обаче, на сиропиталищата и на арменскитѣ и българскитѣ общества въ София, Варна, Русе и Пловдивъ.

„И има ли нужда тукъ, Вамъ опечалени роднини, приятели, познати и почитатели на починалия Саркисъ Куюмджиянъ, да споменавамъ, че неговата богубоязливость, неговото християнско милосърдие и благодушие, неговата човѣколюбивость и щедрота, неговата безгранична обичъ къмъ страната, която го бѣ родила и отгледала, се възнаградиха отъ Бога, се наградиха отъ общитѣ добри пожелания и отъ молитвитѣ на подпомогнатитѣ и на възблагодаренитѣ.

„На дарбитѣ и на неподражаемото трудолюбие на Саркисъ Куюмджиянъ дойдоха на помощь всеобщитѣ и заслуженоѣ спечеленит симпатии на българскитѣ общества отъ четертѣхъ крайща на цѣла България и милия нашъ покойникъ се издигна като великанъ-търговецъ, единственъ по голѣмината въ размѣритѣ на търговията си въ цѣла България — въ четертѣхъ кѫта на неговото физическо отечество.

„Съ дарбитѣ и трудолюбието си, съ широкия си умъ, съ проспорния си търговски похватъ и съ рѣдкия по гениалностьта си тактъ — съ всичко, което уголѣмяваше и повече уголѣмяваше неговата търговска фигура, той бѣше красота за цѣлата българска търговия, красота бѣше за трудолюбива и икономическа България.

„Каква красота бѣше той за своето семейно огнище, за своя родъ, когото въздигна и ощастливи?

„Какво здраво стебло бѣше той въ своята семейна градина, която процъвти и разхубави?

„Какъвъ крѣпъкъ стълбъ бѣше за колосалното градиво, за импозантното здание, което съ труда и прозорливостьта на негова гений се изгради въ Манчестеръ, Русе, Варна, София и Пловдивъ — тукъ не е мѣстото да говоря.

„Ще спомена само, че българската търговия, въ лицето на Саркисъ Куюмджияна изгуби единъ неподражаемъ дѣецъ, единъ гигантъ практически икономистъ, единъ великанъ търговецъ, на който дѣлата и като човѣкъ, и като гражданинъ, и като общественикъ, а и като търговски дѣецъ — нека още однъжъ повторя — ще бѫдатъ огледало за негова родъ, тѣ ще служатъ за примѣръ и назидание на градущето търговско поколение на цѣла България.

„Въ това „послѣдно прости!“ ние нека пакъ се позовемъ на Божията Всеблагость и измолимъ отъ Отца Бога, Неговото „упокой Господи рабътъ Твой Саркисъ Куюмджиянъ и прости прѣгрѣшенията му!“

„Аминъ.“

Месробъ Мурадовъ

АДВОКАТЪ.

Писалище срѣщу Окржжния Сждъ.

Телефонъ № 354.

ВАРНА.

Хроника.

По антрепозирането на стокитѣ.

Съ окржжна телеграма до митничитѣ отъ 4.VIII 1915 г. Министерството на финанситѣ имъ прѣдписва да прѣдупрѣдятъ търговцитѣ, че до второ разпореждане нѣма да се позволява антрепозирането на каквито и да е стоки, а на антрепозиранитѣ до сега такива, слѣдъ като изтече първоначално дадения срокъ, послѣдния нѣма да се продължава. Съ изтичане на първоначалния срокъ вносителитѣ сѫ длъжни да обмитятъ стоката.

На митничитѣ е възложено да провѣрятъ всички антрепозитни смѣтки и слѣдъ като взематъ бѣлѣжка отъ сроковетѣ да съобщятъ писмено 20 дни по-рано на антрепозаторя да обмити стоката, като го прѣдопрѣдятъ, че въ противенъ случай тя ще бѫде продадена на публиченъ търгъ, по редътъ съгласно чл. 114—121 отъ закона за митничитѣ.

Комитетътъ за прѣдвидливостьта.

Извѣстно е, че комитетътъ за обществената прѣдвидливость отъ 1 т. м. прѣстана да сѫществува. Оставена е само една комисия, която да ликвидира съ дѣлата на комитета, безъ да прѣдприема отъ своя страна нѣщо извънъ онова, което е било вече почнато отъ комитета.

Въ министерството на вътрѣшнитѣ работи се проучва въпроса за възсъздаването комитета наново, при намаленъ съставъ, за да продължи понататъкъ борбата противъ скѫпотията въ страната.

Комюнике по реколтата.

Въ Министерството на земледѣлието се прѣработватъ полученитѣ отъ агрономитѣ свѣдения върху количеството и качеството на тазгодишната реколта. Окончателното изчисление ще се привърши къмъ 15 т. м. когато ще се издаде и комюнике за реколтата въ България.

По износа на стоки прѣзъ Оборище.

Главната дирекция на желѣзницитѣ и пристанищата е наредила прѣдъ всички станции и влагалища, да се оповѣстятъ на интересующитѣ се търговци износчици на тютюнъ, яйца, св. масъ и кожи за странство, щото всички онія които сѫ капарирали вече вагони за износъ на тия стоки съ директи вагони прѣзъ Оборище или сѫ подали само заявление за получаване на вагони, а сѫщо и тия които желаятъ за въ бѫдаще да получатъ вагони, да прѣдставятъ въ Дирекцията на желѣзницитѣ: удостоверения отъ мѣстата властъ, че притежаватъ действително количеството стока, за която се иска вагони, разрѣшителното че има право за транзитирането на тази стока прѣзъ Ромжния и капарна разписка отъ гарата гдѣто ще товари че е внесалъ по 200 лева за вагонъ. Онія отъ тѣхъ които не прѣдставятъ тия документи, нѣма да получаватъ вагони.

Глобитѣ на търговцитѣ.

Прѣдписано е на финансовитѣ началници когато имъ бѫдатъ изпратени отъ комитета на обществената прѣдвидливость постановление за глоби наложени на търговцитѣ по нарушение закона за обществената прѣдвидливость, да наредятъ за най-бързото имъ изпълнение отъ бирницитѣ по изпълнителнитѣ актове, въ полза на съкровището.

Съобщено е на мѣстнитѣ комитети,

за свѣдение, че съгласно взетото рѣшение въ общото заседание на централния комитетъ за обществената прѣдвидливость отъ 24 юли 1915 г. цѣнитѣ на артикулитѣ отъ първа необходимость ще нормиратъ възъ основа на тия одобрени за прилагане въ околийския центръ подъ който подпадатъ, като къмъ така опрѣдѣленитѣ цѣни прибавятъ разноскитѣ за транспорта. По тоя начинъ ще нормиратъ цѣнитѣ на артикулитѣ отъ първа необходимость прилагането на които най-строго ще слѣдятъ безъ прѣдварително одобрение отъ Централния комитетъ.

По износа на шаецитѣ.

Прѣдписано е на митничитѣ при износа на шаецитѣ да изискватъ отъ търговцитѣ удостовѣрения издадени отъ инспекторитѣ по търговия, индустрия и пр., че шаецитѣ сѫ изработени прѣди 25 юний т. г.

Образцитѣ кантари.

Доставенитѣ отъ Италия образци кантари отъ 10 и 100 килограма максимална сила се изпращатъ тия дни отъ Министерството на търговията на окржжнитѣ бюра по мѣркитѣ и теглилкитѣ, за да послужатъ за нагледни образци на мѣстнитѣ конструктори на кантари.

Реколтата въ Южна България.

Въ обиколката ни по житарскитѣ центрове на Южна България, относно тази годишната реколта ние не чухме много утѣшителни думи. Рандеманътъ отъ житнитѣ произведения далечъ не отговарялъ на очакванията, когато житото е било още на снопъ. Въ Раднево, Гължбово, Ямболъ, Айтосъ, Каялий и Карнобатъ ни казаха дори, че тазгодишната реколта само по качество надминава миналогодишната, а по количество не е никакъ по-добра, напротивъ, въ нѣкои мѣста отъ тия райони тя била по-лоша. Прѣзъ врѣме на растенето и зрѣенето, окото се е пълнило само съ вида, на растителностьта, само съ снопитѣ. Подобни оплаквания, обаче, въ Сѣверна България още никждѣ не сме чули и заключаваме, че послѣднята е по-щастлива въ това отношение отъ Южна България.

Новъ хотелъ въ Ст.-Загора.

На 1 того се откри, а на 2-й се освѣти и почна експлоатацията на новооткрития въ Ст.-Загора хотелъ „Комерсиялъ“ на г. Ив. Любеновъ, голѣмъ фабрикантъ на коняци. Хотелътъ е въ основно реставрираното здание на бившия хотелъ „Търговски“ на покойния г. Поповичъ, по реда на стария хотелъ „Звѣзда“, срѣщу градския паркъ, въ най-хубавата и срѣдоточна часть на града. Изрядно накиченъ и изящно мобелиранъ е съ мобели отъ фабриката на г. г. Поповъ & Василевъ въ Пловдивъ, поржчани и изработени нарочно и точно по измѣрванията на всѣка една отдѣлна мобилирана стая. Фабричнитѣ инсталаторъ и декораторъ положи всичкитѣ си старания да внесе комодность и да внесе въ хотелъ „Комерсиялъ“ вида на истински европейски хотелъ, въ който сѫ взети всички необходими мѣрки да се внесе редъ, чистота и прислужливость, конкуриращи на европейскитѣ. Между много други удобства, които липсватъ даже въ много отъ модернитѣ хотели въ София, трѣбва да отбѣлѣжимъ, че въ всѣка една стая има прокарана вода. При хотела има просторенъ салонъ за бирария, въ който се точи пиво отъ фабриката „Прошекъ“ и се посѣщава отъ най-отбраната старогорска публика. Въобще, всѣки който посѣти било хотелъ „Комерсиялъ“, било бирария „Комерсиялъ“ не може да не остане възхитенъ, защото всичко е модерно, всичко е хубаво, всичко е изящно.

Комитета за обществената прѣдвидливость за брашното.

Централнитѣ комитетъ за обществената прѣдвидливость е разпратилъ слѣдното окржжно до мѣстнитѣ комитети въ царството:

При опрѣдѣляне процента на брашното, което сѫ длъжни да дадатъ мелницитѣ, съгласно общитѣ наредби, даваме Ви, за свѣдѣние, слѣднитѣ упжтвания:

1. При жито 52 либри тяжесть или хектолитъра да тегли 67·350 кгр. при примѣсъ 7%, ако примѣса е само кѫкълъ, фий или пръстъ, ще искате 71.750 кгр. брашно, защото жито 52 либри тяжесть 67.350 кгр., ако имаше само 3% чужди непотрѣбни вѣщества трѣбваше да даде 75.750 кгр. брашно, т. е. една либра или 1.250 кгр. помалко отъ 77 кгр., а понеже има непотрѣбни вещества 4 кгр. повече, трѣбва да се иска 75 750 кгр. брашно, безъ 4 кгр. или 71.750 кгр. брашно.

2. Ако житото е 55 либри или тяжесть 75.200 кгр. хектолитра съ 20% примѣсъ, отъ което 7% ржжь и 13% кѫкълъ, фий и пръстъ, ще искате 69.300 кгр. брашно, защото, ако житото бѣше съ примѣсъ 10% — 7% ржжь и 3% непотрѣбни вѣщества, ще искате 79.600 кгр. брашно, а това жито има още 10% непотрѣбни вещества, слѣдователно ще даде по-малко 10 кгр. брашно или 79.600 кгр. безъ 10 кгр. =69.600 кгр.

3. Ако примѣса е само фий, кѫкълъ и др. непотрѣбни вещества, тогава ще искате толкова брашно по опрѣдѣлената наредба за процента брашно, минусъ колкото такива примѣси има (а плюсъ 3%, споредъ нормата), защото отъ подобни примѣси брашно не става.

Напримѣръ, житото е 54 либри или 70 кгр. тяжесть съ 10% примѣсъ: фий, кѫкълъ и пр. ще искате 78.400 кгр. брашно, минусъ 7 кгр. или 71.400 кгр брашно.

Показаният 10% примѣсъ въ окржжно № 1327 отъ 9 май ще служи като норма.

Утвърденъ уставъ.

Министрътъ на земледѣлието е утвърдилъ устава на ески-джумайското пчеларско дружество „Трудъ“ съ забѣлѣжитѣ, че никакво измѣнение и допълнение не могатъ да ставатъ въ него безъ знанието на министерството.

За кинематографическитѣ билети.

Наредено е до акцизнитѣ началници най-късно до 10-й идущи мѣсецъ августъ да явятъ въ Министерството на финанситѣ, каква сума е постѫпила прѣзъ миналата година отъ продажба на кинематографически билети въ всѣка община и каква частъ отъ съсѣбраната сума е била внесена въ надлежната общинна срѣщу припадающата ѝ се 50% отстѫпка.

Обявени въ несъстоятелность.

Русенскиятъ окржженъ сждъ е обявилъ въ несъстоятелность: 1) русенската търговска фирма Братия Генови & Хр. Панайотовъ, която се е занимавала съ покупка и продажба на разни храни, брашно и др., 2) събирателното дружество Панайотъ Атанасовъ & синъ отъ Русе, което се е занимавало съ търговия на колониални стоки и питиета.

Обявени сѫ така сѫщо въ несъстоятелность и неограничено отговорнитѣ имъ членове, на първата: Г. Геновъ и П. Геновъ отъ с. Трембешъ, търновско и Христо Панайотовъ, отъ Русе. За дата на спиране платкитѣ е опрѣдѣлена 28 мартъ т. г.; кусанситѣ трѣбва да се прѣдставятъ отъ 24 того, а провѣрката имъ ще се извърши на 12 септемврий т. г.